

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 251/2021
29.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ... и ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Живко Булат, адвокат из ..., против туженог ГГ из ..., чији је пуномоћник Дина Марковић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2378/19 од 05.07.2019. године, исправљене решењем истог суда Гж 2378/19 од 22.01.2020. године, у седници одржаној дана 29.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2378/19 од 05.07.2019. године, исправљене решењем истог суда Гж 2378/19 од 22.01.2020. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 1063/17 од 08.11.2018. године, ставом првим изреке, одбијено је објективно преиначење тужбе у делу у којем су тужиоци тражили да се утврди да располагање по основу уговора о доживотном издржавању половином стана која припада тужиочевим правним претходницима, а којим је покојни ДД располагао тестаментом, нема правног дејства. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужилаца којим су тражили да се утврди да заоставштину оставиоца ДД, бившег из ..., по основу стицања у браку чини право сувласништва на једној половини идеалног дела двособног стана бр. ..., површине 80 м², који се налази у улици ... бр. ...-... у ..., а што је тужени дужан да призна и трпи, као и да је тужени дужан да призна и трпи и дозволи да се тужиоци уз његову сагласност упишу у земљишним књигама, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезани су тужиоци да туженом на име трошкова поступка плате 118.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2378/19 од 05.07.2019. године, исправљеном решењем истог суда Гж 2378/19 од 22.01.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке, тако што је утврђено да заоставштину покојног ДД, бившег из ..., по основу стицања у браку чини право сувласништва на једној половини идеалног дела двособног стана бр. ..., површине 80 м², који се налази у улици ... бр. ...-... у ..., што је тужени дужан да трпи и дозволи да се

тужиоци уз његову сагласност упишу у земљишним књигама. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужилаца и потврђено решење из првог става изреке првостепене пресуде. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка из трећег става изреке првостепене пресуде, тако што је обавезан тужени да тужиоцима накнади трошкове поступка у износу од 577.100,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке на основу члана 399 Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 125/04, 111/09) који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, ... 18/20), будући да је поступак започет тужбом поднетом 29.04.2011. године, Врховни касациони суд је утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, ЂЂ, тада ЂЂ1, закључила је уговор о коришћењу предметног стана 31.05.1962. године са кућним саветом, којим јој је као носиоцу станарског права дат на коришћење на неодређено време предметни стан, док су као чланови домаћинства уписани ГГ, ЕЕ и ЖЖ (син, свекар и свекрва ЂЂ). ЂЂ је након тога закључила уговор о коришћењу стана, као носилац станарског права са Градским стамбеним предузећем 22.05.1967. године на неодређено време, а у уговору је наведено да ће стан користити са чланом домаћинства, сином ГГ. У уговору о закупу стана бр. .../..., који је закључен између Јавног предузећа за стамбене услуге Београд и ЂЂ констатовано је да купац прима на недоређено време стан бр. ... у Улици ... бр. ..., као и да ће га користити са члановима домаћинства супругом ДД и сином ГГ. ЂЂ и ДД закључили су брак 01.07.1976. године и у току трајања брака стан је откупљен, тако што је ЂЂ, као носилац станарског права закључила уговор о откупу стана 01.04.1993. године, којим је утврђена откупна цена стана умањена за 30% на име доприноса уплаћиваног личног дохотка за 60 година радног стажа и за 20% на име једнократне исплате. Након закључења уговора о откупу стана, ЂЂ је закључила уговор о доживотном издржавању са сином ГГ, којим је предвиђено да ће стан предати у својину и државину сину, а да супруг ДД има право доживотног становања. Сада покојни, ЂЂ и ДД нису имали заједничку децу, а тужиоци су син ДД – АА, зет ББ и унук ВВ.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио као неоснован захтев тужилаца, јер је закључио да предметни стан не представља заједничку имовину сада покојних ЂЂ и ДД иако је откупљен у току трајања њихове брачне заједнице, јер стан није добијен за време трајања брака за оба брачна друга, а ЂЂ је откупила стан на основу раније конституисаног станарског права по основу уговора о коришћењу стана од 31.05.1962. године и од 22.05.1967. године. По оцени првостепеног суда утврђена чињеница да је код формирања откупне цене стана утврђена бенефицирана цена, у коју је узет у обзир и допринос брачног друга уговорног носиоца станарског права у смислу члана 21. став 1. Закона о становању,

односно да је откупна цена умањена за 30% на име доприноса за стамбену изградњу уплаћиваног из личног дохотка за 60 година радног стажа није од утицаја на другачију одлуку, будућу да је сматрао да стамбени допринос издвојен из остварене зараде нема утицаја на утврђење права својине на предметном стану.

Другостепени суд је одлучујући о жалби тужилаца, преиначио првостепену пресуду и усвојио захтев тужилаца, с обзиром да је сматрао да је првостепени суд на потпуно и правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право. По становишту другостепеног суда, предметни стан је заједничка имовина ЋЋ и ДД стечена током трајања њиховог брака, јер је откупљен у току трајања њиховог брака на основу одредаба Закона о становању, по нетржишним условима, будући да је откупна цена формирана по посебно прописаним елементима, под бенефицираним условима и да је откупна цена стана умањена за 30% на име доприноса уплаћиваног личног дохотка за 60 година радног стажа и за 20% на име једнократне исплате, те да својина по овом основу није стечена радом супружника током трајања брака, већ представља трансформацију личног права закупа у право својине и да предметни стан представља заједничку имовину супружника ЋЋ и ДД у складу са чланом 171. став 1. Породичног закона, те стим у вези да је ДД стекао права сусвојине на $\frac{1}{2}$ предметног стана сагласно члану 182. став 2. Породичног закона, и да сувласнички удео од $\frac{1}{2}$ идеалног дела представља његову заоставштину. При томе је супротно становишту првостепеног суда сматрао да је без утицаја чињеница да је предметни стан ЋЋ добила на коришћење пре закључења брака са ДД, јер је уговор о откупу стана закључен за време трајања њиховог брака и да је у том моменту стан постао заједничка имовина супружника, при чему је у обрачун откупне цене стана узет у обзир и допринос другог брачног друга, ДД у смислу члана 21. став 1. Закона о становању, јер је откупна цена умањена за 30% на име доприноса за стамбену изградњу уплаћиваног из личног дохотка за 60 година радног стажа.

По оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак другостепеног суда да право својине на стану који је откупом стекла ЋЋ улази у режим заједничке имовине ЋЋ и ДД, сагласно члану 171. став 1. Породичног закона и да тужиоци, као правни следбеници ДД могу основано истицати стварноправни захтев у односу на предметни стан. Наиме, код утврђеног да је предметни стан откупљен у току трајања брачне заједнице ЋЋ и ДД и да је откупна цена формирана по посебним, привилегованим условима и да је откупна цена умањена за 30% на име доприноса уплаћиваног личног дохотка за 60 година радног стажа оба супружника и за 20% на име једнократне исплате, то су ЋЋ и ДД стекли заједничку својину на предметном стану, независно од чињенице ко је од супружника био уговорни носилац права закупа и независно од чињенице да је предметни стан додељен ЋЋ пре закључења брака са ДД. Стога је правилно другостепени суд сматрао код оцене да је предметни стан додељен ЋЋ пре закључења брака са ДД, да је то без утицаја на својинскоправни захтев тужилаца и да то не оправдава изузимање предметног стана из режима заједничке својине супружника, с обзиром да је стан откупљен у току трајања брачне заједнице између ЋЋ и ДД, по посебним, привилегованим условима и да је откупна цена стана умањена за 30% на име доприноса уплаћиваног личног дохотка за 60 година радног стажа оба супружника.

Без утицаја су наводи ревизије којима се указује да постоји пуноважан уговор о доживотном издржавању по основу кога је тужени након смрти своје мајке постао једини и искључиви власник предметног стана и да је постојао међусобни, јасан

договор и заједничка воља супружника у вези са наследно-правним аспектима имовине након њихове смрти, по ком је предметни стан требао да остане туженом, а да је сва имовина ДД још за његова живота подељена његовој деци из првог брака, с обзиром да је предмет тужбеног захтева утврђење права сусвојине по основу стицања у брачној заједници, а не оцена законитости уговора о доживотном издржавању који је тужени закључио са својом мајком.

Како се наводима ревизије не доводи у сумњу правилност и законитост побијане другостепене пресуде, ревизија је оцењена као неоснована.

Са напред наведених разлога, применом члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић